

มาตรการทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ
พลังงาน พ.ศ.2550 ศึกษากรณีสถานีอัดประจุไฟฟ้า
Legal Measure to Encourage Competition in Retail Electricity Business according to the
Energy Industry Act 2007: Case study of the Electric Vehicle Charging Station

สิทธิวัต บัวทอง¹

¹หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2410/2 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
*E-mail: Lawmanist@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มุ่งศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เป็นการส่งเสริมการแข่งขันกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 โดยศึกษาเปรียบเทียบมาตรการควบคุมโครงสร้างและพฤติกรรมในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานออกมาตรการควบคุมกำกับที่เป็นการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550

จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 ไม่สามารถส่งเสริมการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าได้อย่างแท้จริง เนื่องจากปัญหาโครงสร้างกิจการไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อรายเดียวและข้อจำกัดของตัวบทกฎหมายของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 ที่มีนิยามความหมาย “จำหน่าย” ไม่ชัดเจนที่จะบอถึงการขายปลีกไฟฟ้ายังไม่มีข้อกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานคุณสมบัติของผู้จะเข้ามาประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าและในการที่จะควบคุมพฤติกรรมทำลายตลาดยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ

เพื่อเป็นการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการค้าปลีกของสถานีอัดประจุไฟฟ้าบทความนี้จึงเสนอให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน ออกมาตรการในการประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อควบคุมโครงสร้างกิจการมาใช้เพื่อควบคุมพฤติกรรมกิจการค้าปลีกไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยนำประเทศฝรั่งเศสมาเป็นแนวทางในการจัดทำมาตรการในการประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า เพื่อให้เกิดการแข่งขันเสรีและเป็นธรรมในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้ไฟฟ้า

คำสำคัญ: การแข่งขัน, ค้าปลีกไฟฟ้า, สถานีอัดประจุไฟฟ้า, พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550

ABSTRACT

This article is intended to study of Legal Measure to Encourage Competition in Retail Electricity Business of the Electric Vehicle Charging Station according to the Energy Industry Act 2007. By comparison with the structure control and conduct control in retail electricity business of the electric vehicle charging station in the United States, France and Indonesia. The main objective of The Energy Regulatory Commission to issue control measure to encourage competition in energy industry in Retail Electricity Business for the Electric Vehicle Charging Station in accordance with The Energy Industry Act 2007.

The finding showed that the Energy Industry Act 2007 could not encourage competition in retail electricity business of electric vehicle charging stations because of the problems of enhanced single buyer structures and the limitation of the contents of the Act, which unclearly defined the meaning of “distribution” including lack of regulations and standard measures for expected qualified electrical retail business and market-destroying behavioral control.

Thereby, to encourage competition in retail electricity business of the electric vehicle charging station, this article suggests that The Energy Regulatory Commission under the Energy Industry Act 2007 should issue regulations relate to electric vehicle charging station entrepreneurs for structure control. Whereas, the Energy Industry Act 2007 is to be used for conduct control by using the standard measures of France to be a guide for issue regulation of encouraging the competition in the electric vehicle charging station business to achieve maximum benefit for customer.

Keywords: Competition, Retail Electricity, Electric Vehicle Charging Station, Energy Industry Act 2007

1. บทนำ

ความนำเกี่ยวสถานีอัดประจุไฟฟ้า

จากรายงานองค์การพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency : IEA) ปี 2010 มีการใช้น้ำมันทั่วโลกประมาณร้อยละ 60 และเป็นผลให้มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2) ประมาณร้อยละ 20 ในพื้นที่ของยุโรปตามรายงานของเขตเศรษฐกิจยุโรป ในปี 2011 (European Economic Area : EEA) และประมาณร้อยละ 25 ทั่วโลกตามรายงาน ของ IEA เมื่อปี 2009 ตามการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse: GHG) ของรถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) จะน้อยกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับรถยนต์ทั่วไป ดังนั้นการเกิดขึ้นของรถยนต์ไฟฟ้า(EV) อย่างกว้างขวางทำให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ (Viktor Österber, 2012: 7) หลายประเทศจึงมีความพยายามที่จะเพิ่มปริมาณรถยนต์ไฟฟ้า ด้วยเทคโนโลยีที่กักเก็บไฟฟ้าของยานยนต์ไฟฟ้ายังมีข้อจำกัดถึงระยะทางที่ไม่สามารถวิ่งได้ระยะทางที่ไกลกว่ายานยนต์ในระบบสันดาปที่มีอยู่มากในปัจจุบันสิ่งที่จะสนองการต่อเนื่องได้นั้น สถานีอัดประจุไฟฟ้า(Electric Vehicle Charging Station: EVS) และจะต้องมีจำนวนมากพอที่จะมีจุดสถานีเติมพลังงานไฟฟ้าไม่ไกลจากกันมากถึงจะทำให้ขับรถยนต์ไฟฟ้าได้อย่างต่อเนื่อง

ประเทศไทยก็ได้มีแนวความคิดการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เช่นกันโดยได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาอนุรักษ์พลังงาน20ปี (พ.ศ. 2554 -2573) ประเทศไทยมีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์ การใช้พลังงานทั้งหมดในภาพรวมของประเทศโดยเฉพาะภาคขนส่งซึ่งได้ถูกวางเป้าหมายในการอนุรักษ์พลังงานให้ได้ 15,100 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และลดปริมาณปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ให้ได้ 53ล้านตันต่อปีภายใน พ.ศ. 2573 ทั้งนี้ภาครัฐได้มีการบรรลุการส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้าไฟฟ้า (Electric vehicle; EV) เป็นมาตรการหนึ่งใน

แผนไว้จนถึงปี 2568(สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน,2558:1)

กระทรวงพลังงานได้วางแผนนโยบาย พลังงาน 4.0 (Energy 4.0) ในส่วนยานยนต์ไฟฟ้าต้อง การที่จะเพิ่มรถยนต์ไฟฟ้า 1.2 ล้านคันเพื่อลดการใช้น้ำมัน 3.6 ล้านลิตรต่อวัน(กระทรวงพลังงาน:4) ปัจจัยที่จะทำให้มีรถยนต์ไฟฟ้าเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากนั้นก็คือความมั่นใจที่มีต่อ รถยนต์ไฟฟ้าว่าตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเพียงใดและการที่จะสามารถสร้างความมั่นใจนั้นก็พลังงานไฟฟ้าที่อยู่อย่างไม่ จำกัดเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการใช้รถยนต์ไฟฟ้า การประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเป็นการประกอบกิจการค้าปลีกหรือจำหน่ายไฟฟ้ารูปแบบหนึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีการที่จะจำหน่ายไฟฟ้าได้นั้นต้องขออนุญาตผ่านคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานภายใต้พระราชบัญญัติปฏิบัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติปฏิบัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 มีวัตถุประสงค์ในการแยก งานนโยบายงาน ควบคุมกำกับและประกอบกิจการไฟฟ้าออกจากกันโดยได้บัญญัติให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการไฟฟ้าคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคทั้งในแง่คุณภาพและราคาตั้งนั้นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจึงมี หน้าที่ต้องส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า กิจการจำหน่ายไฟฟ้า ปัจจุบันผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นจำนวนมากเช่นการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และรวมถึงภาคเอกชน แต่ไม่ได้มีการแข่งขันในระดับค้าปลีกจริง

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้า

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการประกอบกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าภายใต้โครงสร้างกิจการไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อรายเดี่ยวของประเทศไทย

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการประกอบกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขกฎหมายหรือมาตรการอื่นใดที่ส่งเสริมให้กิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าเกิดการแข่งขัน

3. สมมุติฐานการศึกษา

การลดบทบาทภาครัฐเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในการให้บริการสาธารณูปโภคการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าให้เกิดขึ้นในประเทศไทย การเกิดการแข่งขันทันทีย่อมเป็นโอกาสที่ดีที่จะให้ผู้บริโภคมีสิทธิเลือกในการใช้บริการและการที่ผู้บริโภคมียุทธศาสตร์เลือกยอมเป็นแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการพัฒนาสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่สามารถเติมไฟฟ้าได้เร็วและมีคุณภาพมากขึ้นได้ราคาที่เหมาะสมเพื่อสนองความต้องการต่อผู้บริโภคที่มีความต้องการที่หลากหลาย

4. ขอบเขตการการศึกษา

มุ่งศึกษามาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมกำกับกิจการพลังงานไฟฟ้าที่ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าของ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอินโดนีเซีย เพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบ และหามาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้าภายในประเทศไทย

5. วิธีการดำเนินการศึกษา

เป็นการศึกษาแบบเชิงเอกสารโดยจะทำการศึกษารวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการจาก บทความหนังสือความเห็นทางวิชาการ รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ตัวบทกฎหมายทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศเอกสารอื่นๆในสาขาวิชานิติศาสตร์และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือทางเว็บไซต์ต่างๆเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาแนวทางส่งเสริมตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้าและให้เกิดการแข่งขันในตลาดเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้พลังงานไฟฟ้า

6. สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานศึกษา

6.1 แนวคิดการเปิดการแข่งขันเสรีในกิจการค้าปลีกไฟฟ้า

กิจการไฟฟ้าเป็นการบริการสาธารณะ (Services Publics) เป็นกิจการที่สาธารณูปโภคที่แต่เดิมนั้นรัฐเป็นผู้จัดทำเอง ทั้งหมดหรือผูกขาดจะไม่มอบหมายให้เอกชนเป็นผู้จัดทำเนื่องจากรัฐมองว่าเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศและเป็นกิจการที่ ช่วยเหลือเพื่อการครองชีพของประชาชน หรือ เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชน ต่อมาเนื่องจากภารกิจของรัฐมีมากขึ้น และกิจการไฟฟ้าก็ต้องใช้เทคโนโลยีในการจัดทำสูง และเงินลงทุนสูงหรือใช้บุคลากร จำนวนมากโดยรัฐไม่มีความพร้อมจะทำจึงจำเป็นต้องมอบบริการสาธารณะอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐให้บุคคลอื่นซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการบทบาทของรัฐจะต้องเข้าไปควบคุมมาตรฐานการบริการสาธารณะหรือควบคุมความปลอดภัย รวมทั้งอัตราค่าบริการ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ตอบแทนมากที่สุด และเดือดร้อนน้อยที่สุดซึ่งทำให้กิจการไฟฟ้านั้นจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนจัดทำก็ได้หากเอกชนไม่สามารถจัดทำได้ ฝ่ายปกครองเข้าแทรกแซงเพื่อ จัดทำเสียเองเพื่อประโยชน์สาธารณะ (สุภาวณีย์ อมรจิตสุวรรณ, 2559:106) จึงทำให้เกิดการแข่งขันเสรีในกิจการไฟฟ้าขึ้นอย่างเช่น ประเทศฝรั่งเศส กับประเทศสหรัฐอเมริกา บางมลรัฐ เป็นต้น

ในการเปิดเสรีการแข่งขันกิจการไฟฟ้าจะมีผู้ให้บริการกับผู้ใช้ไฟฟ้ามีด้วยกัน 2 ลักษณะคือ

1. ผู้ค้าปลีกไฟฟ้าจะเป็นเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐจะทำการแข่งขันในการจัดหาพลังงานไฟฟ้าและผู้ให้บริการแก่ลูกค้าโดยสามารถแข่งขันกันเสนอบริการเสริม เช่น ประกันราคาค่าไฟฟ้า หรือบริการด้านอนุรักษ์พลังงาน (วิรัช อ้นทอง, 2552:18)

2. ผู้ค้าไฟฟ้าเป็นหน่วยงานที่ซื้อขายพลังงานโดยไม่มีหน่วยผลิตไฟฟ้าเป็นของตนเองแต่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ผลิตไฟฟ้า และผู้ใช้ไฟฟ้า (วิรัช อ้นทอง, 2552:18)

รูปแบบโครงสร้างกิจการไฟฟ้าแข่งขันเสรีจะมีผู้ทำหน้าที่จัดหาไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าหลายราย ประเทศฝรั่งเศสมี 80 บริษัทและมี 20 บริษัทไม่ได้เป็นผู้ผลิตไฟฟ้าผลิตเองแต่มีหน้าที่จัดหาไฟฟ้าให้ผู้บริโภค (OECD/IEA, 2017:122) ซึ่งจะแตกต่างกับโครงอุตสาหกรรมไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อไฟฟ้ารายเดียว

(Enhanced Single Buyer structures) ของประเทศไทยที่ถูกผูกขาดอยู่ที่การไฟฟ้าานครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การแข่งขันค้าปลีกไฟฟ้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้แต่ยอมรับความต้องการในการควบคุมเครือข่ายต่อไปการแข่งขันค้าปลีกขึ้นอยู่กับทางเลือกของผู้ใช้ไฟฟ้าและการแข่งขันระหว่างผู้ผลิตไฟฟ้าเป็นสองส่วนสำคัญของตลาด (OECD/IEA,2001:62)

6.2 แนวคิดทางควบคุมกำกับ (Deregulation) การส่งเสริมการแข่งขัน (Competition) กิจการไฟฟ้า ซึ่งสามารถแบ่งการควบคุมกำกับการแข่งขันในกิจการไฟฟ้าเป็น 3 ส่วนได้แก่

การควบคุมโครงสร้างเพื่อป้องกันการกระจุกตัวในตลาดเช่นการควบคุมโดยออกใบอนุญาต (ศักดา ธนิตกุล, 2553: 6) การควบคุมพฤติกรรมเป็นเปิดให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่ โดยห้ามใช้อำนาจเหนือตลาดห้ามควบรวมกิจการ ห้ามทำการตกลงร่วม ไม่ได้ห้ามโดยที่เดียวแต่ห้ามแบบมีเงื่อนไขว่าต้องไม่ทำลายตลาด (สุธีร์ ศุภนิธย์, 2555:37)

การควบคุมการผูกขาดธรรมชาติเป็นการควบคุมกิจการที่เป็นเครือข่ายอย่างกิจการไฟฟ้า กิจการไฟฟ้าส่วนที่ถือว่าเป็นการผูกขาดชาติคือ สายส่ง สายจำหน่ายไฟฟ้า

7. ตลาดและปัจจัยการแข่งขันในธุรกิจสถานีอัดประจุไฟฟ้า

ข้อจำกัดของตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้าได้แก่การพึ่งพาความสำเร็จของตลาดรถยนต์ไฟฟ้าและโครงสร้างราคาสำหรับเติมพลังงานไฟฟ้าให้กับรถยนต์ไฟฟ้า ข้อจำกัดของโมเดลรถยนต์ไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ในตลาดและเครือข่ายสถานีอัดประจุไฟฟ้าถูกจำกัดไว้ที่บางภูมิภาครัฐและบางประเทศ (Viktor Österber ,2012: 10)

ตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้าขาดมาตรฐานและข้อบังคับที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งยับยั้งการแข่งขันขัดขวางการรวมกลุ่มและเพิ่มการแปลงในการเผชิญกับความท้าทายนี้ต้องสร้างมาตรฐานและบรรทัดฐานที่ครอบคลุมเพื่อให้แน่ใจว่ารถยนต์ไฟฟ้าสามารถเชื่อมต่อกับกับสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อเติมไฟได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องมีการกำหนดมาตรฐานทั่วโลกเพื่อหลีกเลี่ยงการกระจายตัวของตลาดและเพื่อลดต้นทุน (Viktor Österber, 2012:11)

การแข่งขันของสถานีอัดประจุไฟฟ้ายังไม่มีชัดเจนของตลาดเพราะทั่วโลกเป็นช่วงที่พยายามที่จะทำให้

เกิดการลงทุน เพื่อทำให้เกิดสถานีอัดประจุไฟฟ้ามากขึ้นก่อน แต่การแข่งขันสถานีอัดประจุไฟฟ้าผู้บริโภครได้ประโยชน์อย่างไรกับการแข่งขันของสถานีอัดประจุไฟฟ้าซึ่งสามารถเทียบเคียงกับการพัฒนาธุรกิจโทรศัพท์ ในอเมริกาเมื่อปี พ.ศ. 2513 บริษัทโทรศัพท์ในประเทศขยายการผูกขาดการจัดจำหน่าย (สายโทรศัพท์บนเสานอกบ้าน) เพื่อผูกขาดตลาดระยะยาว บริษัทโทรศัพท์ในพื้นที่ท้องถิ่น พยายามที่จะจำกัดการแข่งขันในอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสายโทรศัพท์ Department of justice; DOJ ยื่นฟ้องต่อเอทีแอนด์ที (AT&T) ซึ่งเป็นบริษัทโทรศัพท์ในประเทศและเครือข่ายสาย โทรศัพท์ทางไกลที่มีอำนาจเหนือตลาดในการผูกขาดอุตสาหกรรมโทรศัพท์ทางไกลและทางโทรศัพท์ทำให้เกิดการการแข่งขันในตลาดที่ปิดก่อนหน้านี้ทำให้เกิดการแข่งขันและก่อให้เกิดตลาดที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น การเข้าถึงแบบไร้สายและอินเทอร์เน็ตนักลงทุนของภาคเอกชนลงทุนประมาณ 1 ล้านล้านดอลลาร์ในการสร้างรูปแบบใหม่ซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีและไร้สายโดยส่วนใหญ่รูปแบบใหม่นี้ได้เปลี่ยนระบบโทรศัพท์สายโทรศัพท์พื้นฐานเก่าเกือบทั้งหมดแล้ว เนื่องจากผู้บริโภคเลือกวิธีการที่รวดเร็วขึ้นดีกว่าและราคาถูกกว่าการย้ายจากรูปแบบเดิมไปเป็นรูปแบบใหม่เกิดขึ้นที่ความเร็วที่น่าตื่นเต้น นั่นคือประวัติศาสตร์ที่สามารถและควรที่จะเลียนแบบสำหรับกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า (Reed Hundt&Jill Bunting, 2016:14)

ด้วยเหตุผลตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้เขียนจึงมีความคิดเห็นว่าการสถานีอัดประจุไฟฟ้าสมควรที่จะส่งเสริมให้ตลาดกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้ามีการแข่งขันเกิดขึ้น

8. ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าในประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเป็นกิจการไฟฟ้าที่มีรูปแบบการค้าปลีกไฟฟ้าให้กับผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้ารูปแบบโครงสร้างกิจการไฟฟ้าของประเทศไทยมีรูปแบบผู้รับซื้อรายเดียว (Enhanced single buyer structure) โดยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 บัญญัติให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานมีหน้าที่ในการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการไฟฟ้า อย่างไรก็ตามต้องอยู่ภายใต้กรอบนโยบายของรัฐ โครงสร้างกิจการไฟฟ้าของไทยในปัจจุบันเป็นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2546 ที่กำหนดให้ใช้โครงสร้างแบบผู้รับซื้อรายเดียว (Enhanced single buyer structure) ซึ่งทำ

ให้โครงสร้างแบบผู้รับซื้อรายเดียวมีความสัมพันธ์กับแนวทางการควบคุมโครงสร้างกิจการไฟฟ้าภายใต้พระราชบัญญัติประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 จากการศึกษาโครงสร้างกิจการแบบผู้รับซื้อรายเดียวของไทยและพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 พบว่า โครงสร้างกิจการไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อรายเดียวกับการควบคุมโครงสร้างและการควบคุมพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการแข่งขันตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 ยังมีปัญหาในการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าตามคำอธิบายดังต่อไปนี้

8.1 ปัญหาโครงสร้างกิจการไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อรายเดียว (Enhanced single buyer structure) ประเทศไทยปัจจุบันได้ใช้โครงสร้างกิจการไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อรายเดียวตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ไม่ได้มีโครงสร้างที่ส่งเสริมการแข่งขันค้าปลีกไฟฟ้าจากการศึกษาเปรียบเทียบกับโครงสร้างของประเทศสหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศสที่ส่งเสริมการแข่งขันเสรีในการค้าปลีก ผู้เขียนพบว่า จะมีการแยกกิจการระบบสายส่งไฟฟ้า สายจำหน่ายไฟฟ้าโดยให้ผูกขาดโดยมีผู้ดำเนินการการระบบโดยหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรไม่แสวงหากำไร แต่ระบบสายจำหน่ายและดูแลการแข่งขันของสหรัฐอเมริกาอยู่ในความดูแลของแต่ละรัฐ ผู้เขียนเห็นว่า ความสำคัญของโครงสร้างที่เป็นการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าอยู่ที่ส่วนที่เป็นการผูกขาดธรรมชาติ นั่นก็คือสายจำหน่าย สายจำหน่ายในประเทศไทยเป็นของกาไฟฟ้านครหลวง กกับกาไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้วแต่เขตพื้นที่ อีกทั้งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 ยังให้อำนาจผู้รับใบอนุญาตระบบจำหน่ายเป็นผู้ออกเงื่อนไขมาตรฐานอุปกรณ์ที่จะเชื่อมต่อโครงข่าย และต้องออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการให้บุคคลที่สามเข้าใช้โครงข่ายโดยเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหายเปรียบกับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตที่มีระบบโครงข่ายพลังงานเสียประโยชน์หรือเสียหายเปรียบในการแข่งขัน กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าจะต้องเชื่อมต่อกับกับสายจำหน่ายไฟฟ้าซึ่งมีรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของโครงข่าย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติได้และอาจเกิดการใช้อำนาจเหนือตลาดธุรกิจสถานีอัดประจุไฟฟ้า ซึ่งต่างจากประเทศฝรั่งเศสที่ให้คณะกรรมการกิจการพลังงานฝรั่งเศสเป็นผู้ดูแลระบบจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อกับสายจำหน่ายไฟฟ้า นอกจากนั้นทั้งสองรัฐวิสาหกิจยังประกอบกิจการค้าปลีกไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดอีกทั้ง

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.2550 บัญญัติให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานต้องสนับสนุนกิจการของการไฟฟ้าส่วนนครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการแข่งขันในการค้าปลีกไฟฟ้าในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าในผู้เขียนมีสองแนวทางแก้ไขปัญห

1. ถ้าจะเป็นการส่งเสริมการแข่งขันเฉพาะกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้านั้นก็ต้องแยกตลาดค้าปลีกไฟฟ้าสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าตามอาคารกับค้าปลีกไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าออกจากกัน และแยกผู้รับผิดชอบในกิจการระบบจำหน่ายไฟฟ้า ออกจากตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้า กล่าวคือ ไม่อนุญาตให้การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้ามาประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า

2. แนวทางที่สองนี้เป็นการส่งเสริมการแข่งขันไฟฟ้าทั้งระบบควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2546 ที่อนุมัติให้ใช้ “โครงสร้างกิจการไฟฟ้าแบบผู้รับซื้อรายเดียว” และกลับไปดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541 ที่อนุมัติโครงสร้างกิจการไฟฟ้าที่ส่งเสริมการแข่งขันเสรีในกิจการไฟฟ้าทั้งระบบเหมือนกับ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฝรั่งเศส

8.2 ปัญหาในการควบคุมโครงสร้างตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550

การควบคุมโครงสร้างโดยการออกใบอนุญาตเพื่อป้องกันการกระจุกตัวในตลาด กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเป็นกิจการค้าปลีกไฟฟ้ามีหน้าที่จัดหาไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่ง ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 มีนิยาม การจำหน่ายไฟฟ้ามีความหมายในการกระจายไฟฟ้า (Distribution)ซึ่ง มีความหมายไม่ชัดเจน และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์ของบังคับควบคุมกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า จึงทำให้ต้องดูที่เงื่อนไขใบอนุญาตประกอบกิจการจำหน่ายไฟฟ้า

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกระเบียบการขอรับใบอนุญาตการประกอบกิจการจำหน่ายไฟฟ้า พ.ศ.2551 โดยประกาศกำหนดคุณสมบัติและเอกสารประกอบ โดยเอกสารที่ยื่นประกอบกิจการจำหน่ายไฟฟ้าต้องนำสัญญาซื้อขายไฟฟ้า และต้องระบุจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งในมุมมองของผู้เขียนเงื่อนไขดังกล่าว

คงไม่เหมาะสมกับกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่ให้บริการกับผู้บริโภคไฟฟ้าที่ระบุตัวตัวก่อนข้างลำบาก

ในประเทศสหรัฐอเมริกากิจการค้าปลีกไฟฟ้าอยู่ในการควบคุมกำกับดูแลของแต่ละรัฐ แต่แต่ละรัฐมีความเห็นที่ต่างกันไปถึงแม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะเปิดให้มีการแข่งขันเสรีในกิจการค้าปลีกไฟฟ้า แต่สำหรับกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าก็ยังคงมีความเห็นที่หลากหลายในการเปิดการแข่งขันในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า และคุณสมบัติผู้ขายขึ้นขอประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าบางรัฐ เช่น รัฐเท็กซัส ให้มีการแข่งขันในสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยไม่ให้งบสนับสนุน ซึ่งนำไปสู่พันธมิตรด้านนวัตกรรมในเมืองต่าง (Kendrick Vonderschmitt, 2013: 2) รัฐแคลิฟอร์เนียไม่เปิดการแข่งขันเพราะสถานีอัดประจุไฟฟ้าไม่ใช่การขายกระแสไฟฟ้า แต่มีการเรียกเก็บเงินลักษณะเป่าค่าเช่าที่จอดรถแทน (Kendrick Vonderschmitt, 2013: 2) หรือไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายรถยนต์ไฟฟ้าประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า (Kendrick Vonderschmitt, 2013: 3) ฝรั่งเศสมีการออกใบอนุญาตกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าอยู่สองประเภทคือ แบบสาธารณะกับแบบไม่เป็นสาธารณะ โดยแบบสาธารณะจะเป็นการบริการโดยรัฐหรือเอกชนก็ได้ แต่สำหรับแบบไม่เป็นสาธารณะนั้น เช่น ที่ติดตั้งกับอาคารที่อยู่อาศัยที่เป็นเอกสิทธิ์สำหรับผู้อยู่อาศัย สถานที่ของผู้ผลิตและจำหน่ายรถยนต์ไฟฟ้านั้นๆ หรือ ร้านซ่อมบำรุง

แต่ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับคุณสมบัติของผู้ขายประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้านั้น ผู้เขียนจึงเสนอให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานออกมาตรการระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยสามารถนำหลักเกณฑ์ของประเทศฝรั่งเศสและประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นแนวทางในการจัดข้อบังคับดังกล่าวได้แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงผลกระทบหลากหลายและซับซ้อนของความสัมพันธ์ของตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้ากับตลาดอื่นๆ เช่น ตลาดผลิตและขายปลีกรถยนต์ไฟฟ้า

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 ยังให้อำนาจผู้รับใบอนุญาตระบบจำหน่ายเป็นผู้ออกเงื่อนไขมาตรฐานอุปกรณ์ที่จะเชื่อมต่อโครงข่าย กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าจะต้องเชื่อมต่อกับสายจำหน่ายไฟฟ้าซึ่งมีรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของโครงข่าย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติและอาจเกิดการใช้อำนาจเหนือตลาดธุรกิจสถานีอัดประจุไฟฟ้า

ซึ่งต่างจากประเทศฝรั่งเศสที่ให้คณะกรรมการกิจการพลังงานฝรั่งเศสเป็นผู้ดูแลและระบบจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อกับสายจำหน่ายไฟฟ้า

8.3 ปัญหาข้อจำกัดในการควบคุมพฤติกรรมต่อต้านการแข่งขันในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้า

การควบคุมพฤติกรรมเป็นเปิดให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่

ตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้านั้นมีความสัมพันธ์ต่อตลาดรถยนต์ไฟฟ้าตามเคยกล่าวมาแล้วข้างต้นและยังมีความสัมพันธ์กับตลาดอื่นด้วย เช่น ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งดูมีความซับซ้อนเกี่ยวกับหลายตลาดตั้งนั้นการควบคุมพฤติกรรมการแข่งขันจึงต้องมีความชำนาญในด้านการแข่งขันโดยมองจากภาพรวมหลายธุรกิจในความหลากหลายซับซ้อนเช่นนี้ จึงเกิดปัญหาว่าการควบคุมพฤติกรรมที่ต่อการการแข่งขันผู้เขียนจะศึกษาพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 จะเพียงพอหรือไม่ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอินโดนีเซียคณะกรรมการที่ดูแลกิจการพลังงานไม่ได้มีอำนาจควบคุมพฤติกรรม ที่เป็นปรปักษ์ต่อการแข่งขันแต่เป็นคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าตั้งนั้นจึงทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

คณะกรรมการกิจการพลังงานมีหน้าที่ดูแลด้านการแข่งขันในกิจการไฟฟ้าซึ่งในปี 2552 ได้ออกกฎระเบียบกล่าวถึงการห้าม ควบคุมกิจการถ้าการควบคุมกิจการนั้นส่งผลต่อการผูกขาดซึ่งถ้า จากเปรียบเทียบ กับประเทศสหรัฐอเมริกา ที่คณะกรรมการดูแลกิจการไฟฟ้า นอกจากควบคุมกำกับดูแลด้านการแข่งขันทางโครงสร้างแล้วยังควบคุมดูแลด้านพฤติกรรมด้วยซึ่งจะคล้ายๆกับอำนาจของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานของประเทศไทยแต่ความต่างก็คือ การควบคุมพฤติกรรมการแข่งขันใน กิจการไฟฟ้าของสหรัฐอเมริกา ระบุถึง การใช้อำนาจเหนือตลาด และการตกลงรวมกันมีผลกระทบต่อการแข่งขันซึ่งจะต่างจากของประเทศไทย สำหรับประเทศอินโดนีเซียในกฎหมายพลังงาน พ.ศ. 2552(Electricity Law 30/2009) ไม่ได้กล่าวถึงการควบคุมพฤติกรรม แต่สำหรับขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้า(Law of the republic of Indonesia 5/1999) บังคับใช้กับทุกวิสาหกิจไม่ว่าจะเป็น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐก็ตาม ถ้าประเทศอินโดนีเซียเปิดให้มีการแข่งขันเสรีในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าย่อมจะทำให้กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าอยู่

ภายใต้การควบคุมกำกับพฤติกรรมของคณะกรรมการ
แข่งขันทางการค้า

สำหรับประเทศฝรั่งเศสนั้นอำนาจหน้าที่
ควบคุมกำกับพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อคณะกรรมการ
แข่งขันทางการค้าเป็นผู้ควบคุมกำกับด้านพฤติกรรมที่
เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันในกิจการไฟฟ้า ยกเว้นการ
ควบรวมกิจการเป็นอำนาจของรัฐมนตรีกระทรวง
เศรษฐกิจ นอกจากคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าแล้ว
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ข้อบังคับสถานีอัดประจุ
ไฟฟ้า พ.ศ. 2560 ของประเทศฝรั่งเศส ยังกำหนดให้
สถานีอัดประจุไฟฟ้าสาธารณะต้องมีความหลากหลายใน
การรองรับไม่เลือกปฏิบัติในการเข้าถึงการให้บริการ ห้าม
กำหนดเงื่อนไขบางอย่างในการเข้าถึงสถานีอัดประจุ
ไฟฟ้าเช่น ต้องเป็นสมาชิกชมรม เป็นต้น และต้องมีความ
หลากหลายช่องทางการชำระเงินรวมถึงต้องมีเครื่องอ่าน
บัตรสำหรับการเข้าถึงการเรียกเก็บเงิน และการเรียกเก็บ
เงินและขณะใช้บริการอยู่ ต้องมีการแจ้งเตือนทาง
โทรศัพท์

คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าของไทย
ภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560
ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560
โดยหลักการป้องกันการผูกขาดแล้ว ถือได้ว่ายังมีระบุ
พฤติกรรมที่เป็น อุปสรรค ต่อการแข่งขันที่ครอบคลุมมา
กว่า พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.
2550 อย่างที่แต่ข้อจำกัดในการบังคับใช้ของ
พระราชบัญญัติการแข่งขัน พ.ศ. 2560

สถานีอัดประจุไฟฟ้าในปัจจุบันผู้ที่เริ่มติดตั้ง
ก่อนก็เป็นของรัฐ โดยเฉพาะการไฟฟ้านครหลวง การ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และรวมถึง ปตท. ซึ่งเป็นผู้มีส่วนแบ่ง
การ ตลาดและมีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมากที่สุดจน
ทำให้ ตลาดสถานีน้ำมันเชื้อเพลิงการแข่งขันด้าน
อื่นมาราคาน้ำมันไปแล้ว ซึ่งการจะนำพระราชบัญญัติ
แข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ไปบังคับใช้คงทำไม่ได้
เพราะด้วยข้อจำกัดของพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทาง
การค้าไม่สามารถบังคับกับรัฐวิสาหกิจ และรวมถึงไม่
สามารถบังคับกับกิจการที่มีกฎหมายควบคุมการแข่งขัน
อยู่แล้ว

ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการควบคุม
พฤติกรรมในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเห็นสมควรให้
คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าเข้ามามีส่วนในการ
ควบคุมพฤติกรรมการแข่งขันในกิจการสถานีอัดประจุ
ไฟฟ้า

9. บทสรุป

กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเป็นกิจการที่มี
ขึ้นมาเพื่อที่จะส่งเสริมให้มีรถยนต์ไฟฟ้าให้เกิดขึ้นทั้งนี้
เพื่อที่จะลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์บนท้อง
ถนน สถานีกิจการไฟฟ้ามีความสำคัญต่อการสร้างความ
เชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคเป็นอย่างมาก นอกจากจำนวนหรือ
จุดสร้าง สถานีแล้วยังรวมถึงเทคโนโลยีในการอัด
ประจุไฟฟ้าที่คุณภาพและตอบสนองต่อผู้บริโภค ผู้เขียน
เห็นว่า สิ่งที่ผู้บริโภค ต้องการคือราคาที่เหมาะสม
กับเทคโนโลยีอย่างที่ทราบว่าปัจจุบันเทคโนโลยีรถยนต์ยัง
มีข้อจำกัดเรื่องความจุของพลังงานไฟฟ้า ในขณะที่สถานี
อัดประจุไฟฟ้าก็ยังสามารถเติมพลังงานไฟฟ้าได้
เร็วที่สุดประมาณ 30 นาทีแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเครื่องเก็บ
พลังงานของและแรง ดันของเครื่องอัดประจุประกอบกัน

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การแข่งขันเป็นเงื่อนไข
สำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยี ผู้บริโภคได้ใช้บริการใน
ราคาที่เหมาะสมและ เป็นสิ่งที่ช่วยคุ้มครองประโยชน์ของ
ผู้บริโภคอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในระดับ
การค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้าภายใต้
โครงสร้างแบบผู้ซื้อรายเดียวของประเทศไทยในปัจจุบัน
เนื่องจากผู้เล่นในตลาดอย่าง การไฟฟ้านครหลวง การ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นเจ้าของโครงข่ายสายจำหน่ายไฟฟ้า
และเป็นผู้กำหนดมาตรฐานอุปกรณ์เชื่อมต่อสายจำหน่าย
ไฟฟ้าในปัจจุบันค่าไฟฟ้าไม่ได้ถูกกำหนดโดยอาศัยกลไก
ตลาดย่อมไม่อาจให้ผลดีต่อผู้บริโภคในแง่ราคาได้อย่าง
เต็มที่ อีกทั้งสองรัฐวิสาหกิจดังกล่าวยังมีความได้เปรียบ
เอกชน อาทิเช่น การที่รัฐวิสาหกิจได้เงินอุดหนุนจาก
รัฐบาลถึงแม้ว่าจะดำเนินการขาดทุน จากการบริการ
จัดการที่ไร้ประสิทธิภาพทำให้ได้เปรียบเอกชน

ผู้เขียนเสนอให้นำประเทศฝรั่งเศสมาเป็น
แนวทางในการจัดทำมาตรการในการประกอบกิจการ
สถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อให้เกิดการแข่งขันเสรีและเป็น
ธรรมในกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อประโยชน์สูงสุด
ของผู้ใช้ไฟฟ้าเพราะว่าแนวทางการจัดทำหลักเกณฑ์
ข้อบังคับสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้าของประเทศฝรั่งเศส
เป็นการรวบรวมกฎหมายหลายฉบับมาแนวทางอยู่ใน
ฉบับเดียวกัน เช่น “ค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อกับสาย
จำหน่ายไฟฟ้าจะถูกกำหนดโดยคณะกรรมการพลังงาน”
ตามกฎหมายพลังงาน หรือบัญญัติว่า “ต้องอยู่ภายใต้
คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ” ตาม
กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และ “ในสถานีอัดประจุไฟฟ้า

สาธารณะต้องมีช่างผู้ชำนาญการผ่านคุณสมบัติ”ตามกฎหมายแรง เป็นต้น ซึ่งทำให้ไม่ต้องไปค้นหาหลายฉบับ อีกทั้งหลักเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้าของประเทศฝรั่งเศสยังทันสมัยและส่งเสริมความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติทำให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้และเพื่อรองรับการเกิดขึ้นของสถานีอัดประจุไฟฟ้าในประเทศไทย แต่ถึงอย่างไรก็เป็นได้แค่แนวทางเพราะปัจจัยให้เกิดการแข่งขันในประเทศฝรั่งเศสไม่ใช่เพียงแค่มกฎหมายแต่ยังรวมถึงโครงการไฟฟ้าที่มีการแยกกิจการที่ผูกขาดธรรมชาติออกจากการแข่งขัน

ดังนั้น เพื่อให้กิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการ จัดอุปสรรคที่ทำให้ตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้าผู้เขียนมีความเห็นเสนอให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน ออกมาตรการในการประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อควบคุมโครงสร้างกิจการโดยควบคุมใบอนุญาตของผู้ประกอบการสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยที่ไม่อนุญาตให้การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อแยกตลาดค้าปลีกไฟฟ้าสำหรับอาคาร กับตลาดค้าปลีกไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยจะทำหน้าที่ขายส่งไฟฟ้าให้กับผู้ประกอบการสถานีอัดประจุไฟฟ้าเท่านั้น ซึ่งผู้เขียนมองว่าวิธีนี้จะเหมือนเป็นการแยกกิจการที่ผูกขาดธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการแข่งขันในกิจการค้าปลีกไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้า โดยเฉพาะ ในการควบคุมพฤติกรรมนอกจากจะนำแนวทางการบัญญัติของฝรั่งเศสที่ห้ามเลือกปฏิบัติในการให้บริการแล้ว ให้บัญญัติว่าสามารถนำพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการ พ.ศ.2560 มาใช้เพื่อควบคุมพฤติกรรมกิจการค้าปลีกไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าโดยรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน เพื่อร่วมกับคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานในการดูแลตลาดสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนกับตลาดกิจการอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ พันตำรวจโท สังคม บัวทอง บิดา และนางจันทร์เพ็ญ บัวทอง มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิต สติปัญญา ความรักความอบอุ่นแก่ผู้เขียนเสมอมา ผู้เขียนขอขอบคุณความกรุณาของท่าน ดร. นักศึกษา อินทมน โทน อาจารย์ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขงาน และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด

10.บรรณานุกรม

กฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

หนังสือ

ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์. (2555). สังคมกับเศรษฐกิจ.

ปทุมธานี: พูลสวัสดิ์ พับลิชชิง

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2555). กฎหมายปกครอง (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ:วิญญูชน

ศักดิ์ ธนิตกุล. (2553). คำอธิบายและกรณีศึกษา

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.

2542 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน

สุภาวณีย์ อมรจิตสุวรรณ. (2559). หลักกฎหมายมหาชน

ทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน

สุธีร์ ศุภนิตย์ แก้วเพิ่มเติม กมลวรรณ จิรวินิชย์. (2555).

หลักการและเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัติการ

แข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วารสาร

ทิพากร พูลสวัสดิ์. (2559). “นโยบายและแผนการอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่งภายใต้แผน EEP 2015) เอกสารประกอบคำบรรยายที่อิมแพ็คเมืองทอง วันที่ 1 เมษายน 2559

สิทธิพร รัตนภาส. (2546). “ธุรกิจไฟฟ้ากับการเมืองระหว่างประเทศ”. เอกสารวิชาการส่วนบุคคล นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า รุ่น 7

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (2558). “โครงการศึกษาการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้ยานพาหนะไฟฟ้า ในอนาคตสำหรับประเทศไทย” รายงานฉบับสมบูรณ์ (ฉบับปรับปรุง).

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานกระทรวงพลังงาน. (2559). “งานสัมมนารับฟังความคิดเห็นโครงการสนับสนุนการลงทุน สถานีประจุไฟฟ้า (Charging Station)” เอกสารประกอบการสัมมนา.

วิ

ทยานิพนธ์

กานต์ วงษ์ปาน. (2551). การจัดสรรกำลังไฟฟ้าสูญเสียในระบบส่งสำหรับระบบการซื้อขายไฟฟ้า แบบผสมระหว่างการซื้อขายผ่านตลาดกลางและการซื้อแบบคู่สัญญา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหา บัณฑิต สาขา

วิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า, คณะ
วิศวกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีติ เอี่ยมจรรย์ลาภ. (2556). ปัญหาทางกฎหมาย
เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างกิจการไฟฟ้าใน
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตร
มหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน, คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ภรณ์ทิพย์ ไทพานิชย์. (2555). ปัญหาการบังคับใช้
พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.
2542 สำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นนอก
ราชอาณาจักรกรณีผลกระทบต่อประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชา
กฎหมายธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
วิรัชฐ์ อ้นทอง. (2552). การจัดสรรค่าบริการระบบส่ง
ไฟฟ้าสำหรับระบบซื้อขายไฟฟ้าแบบผสมระหว่าง
การซื้อขายไฟฟ้าผ่านตลาดกลางและการซื้อขาย
แบบคู่สัญญา. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปริญญา
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า, คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สรรรถกฤต ศรีสงสาร. (2556). สถานะอำนาจหน้าที่และ
ความเป็นอิสระขององค์กรกำกับดูแล: ศึกษา
เปรียบเทียบ กรณีคณะกรรมการกำกับกิจการ
พลังงานกับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์และ กิจการโทรคมนาคม.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา นิติศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, คณะ
นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อรรรณพ นิจอนันต์. (2553). การกำหนดราคาประกัน
ไฟฟ้าสำหรับการซื้อขายไฟฟ้าแบบคู่สัญญา.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชา
วิศวกรรมไฟฟ้า, คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทความอิเล็กทรอนิกส์ไทย

กระทรวงพลังงาน. “แนวนโยบาย Energy4.0” [ข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์]
[http://www.eppo.go.th/images/Information
_service/public_relations/PDF/Energy%204.
0%20policy.pdf](http://www.eppo.go.th/images/Information_service/public_relations/PDF/Energy%204.0%20policy.pdf)
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. “รู้จักไฟฟ้าอาเซียน”.
[ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]

([https://www.egat.co.th/index.php?option
=com_content&view=article&id=785&Itemid=246](https://www.egat.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=785&Itemid=246)

กิตติยาภรณ์ ประยูรพรหมและพิมพ์ดาว จันทร์ขันธ์. (2548).
องค์กรมหาชนอิสระในกฎหมายมหาชนเศรษฐกิจ [ข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์] [http://public-
law.net/publaw/view.aspx?id=%20816](http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=%20816)
กิตติยาภรณ์ ประยูรพรหม และ พิมพ์ดาว จันทร์ขันธ์.(2548).
องค์กรมหาชนอิสระในกฎหมายมหาชนเศรษฐกิจ
ฝรั่งเศสตอนที่สอง. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์].
<http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=838>
.]

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (2558). แผนพัฒนา
กำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ.2558-2579
(PDP2015 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์].
[http://www.eppo.go.th/images/POLICY/PDF/P
DP_TH.pdf](http://www.eppo.go.th/images/POLICY/PDF/PDP_TH.pdf)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ วารสาร
นโยบายพลังงาน ฉบับที่ 41 กรกฎาคม - กันยายน
2541. “แผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจสาขา
พลังงาน”. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์].
[http://www2.eppo.go.th/doc/idp-05-priv-
vrs.html](http://www2.eppo.go.th/doc/idp-05-priv-vrs.html)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
วารสารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 48 เมษายน-
มิถุนายน 2543. “การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า
USA”.(อ อ น ไ ล น์)
[http://www2 . eppo.go.th/vrs/VRS4 8 -0 6 -
USA.html](http://www2.eppo.go.th/vrs/VRS48-06-USA.html)

สำนักงานนโยบายพลังงานและแผนพลังงาน. “การ
ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าในประเทศฝรั่งเศส”
วารสารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 57 กรกฎาคม
กันยายน 2545 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]
[http://www2.eppo.go.th/vrs/VRS57-04-
france.html](http://www2.eppo.go.th/vrs/VRS57-04-france.html)

บทความอิเล็กทรอนิกส์ต่างประเทศ

Amsterdam Roundtable Foundation and
McKinsey&Company Netherlands. ((2014.
“Electric vehicles in Europe: gearing up
for a new phase.] Electronic version]
file:///Users/sittiut/Downloads/Electric-

- Vehicle-Report-EN_AS%20FINAL%. (1)20.pdf
- Dépôt legal. (2016). “Charging infrastructure for electric vehicles A EURELECTRIC” [Electronic version] <http://docplayer.fr/17555865-Consultation-publique.html>
- Kiran S. Desai “Electric Vehicles—EU Legal Issues” [Electronic version] <https://m.mayerbrown.com/Files/Publication/e9a77539-8168-4db3-99d4-270efe5dafa8/Presentation/PublicationAttachment/e3b546d3-b681-4769-85d4-3b090b29932b/10950.pdf>
- Kendrick Vonderschmitt 2013 “State Utilities Law and Electric Vehicle Charging Stations” [Electronic version] <http://knowledgecenter.csg.org/kc/content/state-utilities-law-and-electric-vehicle-charging-stations>
- OECD. (2001). Competition in Electricity markets. [Electronic version] http://regulationbodyofknowledge.org/wp-content/uploads/2013/03/OECDIEA_Competition_in_EL
- OECD/IEA (2017) .Energy policies of IEA Countries France 2016 Review [Electronic version] https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/Energy_Policies_of_IEA_Countries_France_2016_Review.pdf
- Reed Hundt & Jill Bunting (2016) “Competition as the Means to Building the clean Power Platform” <https://woods.stanford.edu/sites/default/files/Hundt-Bunting-Paper.pdf>
- Viktor Österber. (2012). “Electric Vehicle Charging Station Market: An analysis of the competitive situation” Degree Project for Master of Science in Industrial Management and Engineering, Department of Mechanical Engineering Karlskrone Sweden [Electronic version] <http://www.divaportal.org/smash/get/diva2:829279/FULLTEXT02.pdf>